

FRAMOST

MISIJA
POVEZNICA
BAŠTINE FRANJEVAČKOG
ZAJEDNIŠTVA

Mostar: Cim
Sv. Ante

Ilići
Sv. Franjo

Rudnik
Sv. Barbara

Smrčenjaci
Gospa Snježna

Vrelo Radobolje
Majka Božja

Orlac
Sv. Lovre

Miljkovići
Sv. Ivan Krstitelj

Most između ljudi je riječ; I RIJEČ je tijelom postala i nastanila se među nama!
Naši mostovi ne postoje zato da prelazimo rijeke nego da povezujemo ljude! Mostar,

DANI SJEĆANJA NA POGINULE NAŠE, STRADALE I NESTALE

U programu MISIJE FRAMOST, u mjesecu veljači istaknuto mjesto imaju Dani sjećanja na ubijene hercegovačke franjevce i sve žrtve minulih ratova. Te Dane sjećanja upriličujemo, već niz godina, u nedjelju najbližu 14. veljače, kad su pobijeni mostarski franjevci! To je ove godine 10. veljače.

Donosimo sjećanje na stradanje sedmorice fratara 14. veljače 1945. u Mostaru. Kao svjedok očevidac bio je fra Gaudencije Ivančić koji kaže: „E, ovako: Mi smo bili čitavu sedmicu dana u podrumu. Prenijeli smo bili i krevete u podrum radi sigurnosti od bombardiranja. Nakon sedmicu dana oni su došli prije zalaska sunca. Osvojen je Mostar. Oni su došli u samostan. Mi smo bili u zbornici, izišli iz podruma i bili u zbornici. Naložili vatru i grijali se. U podrumu je bilo poprilično hladno, a i dodijalo nam sedmicu dana. Gvardijan fra Grgo Vasilj bio je kod peći i molio krunicu. Ostali smo potihom razgovarali i bili u nekom iščekivanju. Zbornica je bila u prizemlju – tamo je danas jednim svojim dijelom smještena samostanska knjižnica. U to u zbornicu banu jedan oficir s vojnikom, oficir upita:

‘Jeste li ovdje svi? Sigurno vas pola fali!’ Provincijal pokojni fra Leo Petrović odgovori: ‘Otprilike – pola.’

Oficir izdaje naredbu: ‘Svi ćete ovdje ostati do sutra.’ Ne sjećam se je li

to bilo 13. ili 14. veljače 1945., ali u svakom slučaju bilo je poslije podne prije zalaska sunca i bilo je dosta hladno. – Provincijal fra Leo se obraća oficiru: ‘Bili li to moglo biti malo drugačije?’

‘Kako to mislite?’ – upita oficir.

‘Bili smo sedmicu dana u podrumu pa nam dodijalo. Možemo li malo izići na čisti zrak?’

Oficir pristaje: ‘Dobro, neka bude tako!’“

Prema njegovom kazivanju oficir je popisao njihova imena, i nakon dva sata se vratio u pratnji nekoliko vojnika te prozvao provincijala fra Lea Petrovića, gvardijana fra Grgu Vasilja, fra Jozu Bencuna, fra Rafu Prusinu, fra Bernarda Smoljana, fra Kazimira Bebeke, fra Nenada Pehara, fra Zlatka Sivrića i fra Darinka Brkića. Nakon što su dvojicu fratara, fra Zlatka i fra Darinka, oficiri koji su imali propusnicu od OZNA-e pustili da mogu ići u Ljubuški, ostalih sedmoricu odveli su kilometar niže na Čekrku, prema Neretvi i tamo ih ubili, a tijela bacili u rijeku...

Čitanje svetog Evanđelja po Luki / Lk 5, 1-11/

Oni ostaviše sve i pođoše za njim.

U ono vrijeme: Dok se oko Isusa gurao narod da čuje riječ Božju, stajao je on pokraj Genezaretskog jezera. Spazi dvije lađe gdje stoje uz obalu; ribari bili izašli iz njih i ispirali mreže. Uđe u jednu od tih lađa; bila je Šimunova pa zamoli Šimuna da malo otisne od kraja. Sjedne te iz lađe poučavaše mnoštvo. Kad Isus dovrši pouku, reče Šimunu: »Izvezi na pučinu i bacite mreže za lov.« Odgovori Šimun: »Učitelju, svu smo se noć trudili i ništa ne ulovismo, ali na tvoju riječ bacit ću mreže.« Učiniše tako te uhvatiše veoma

mного riba; mreže im se gotovo razdirale. Mahnuše drugovima na drugoj lađi da im dođu pomoći. Oni dođoše i napuniše obje lađe, umalo im ne potonuše. Vidjevši to, Šimun Petar pade do nogu Isusovih govoreći: »Idi od mene! Grešan sam čovjek, Gospodine!« Zbog lovine riba što ih uloviše bijaše se zapanjio on i svi koji bijahu s njime, a tako i Jakov i Ivan, Zebedejevi sinovi, drugovi Šimunovi. Isus reče Šimunu: »Ne boj se! Odsada ćeš lovit ljudi!« Oni izvukoše lađe na kopno, ostaviše sve i pođoše za njim.

Riječ Gospodnja.

RIJEČ NA RIJEČ iz usta propovjednika

Evanđelje pete nedjelje nam govori o Božjem pozivu i poslanju. Suradnja Boga i čovjeka ostaje jedna od najtajanstvenijih pojava u svijetu. Bog je onaj koji poziva i šalje, opunomoćuje i čisti svoje poslanike. Računa s njima i oni govore u njegovo ime.

PROROK NE UZMIČE

Pozvani se odazivaju. I dalje su oni samo ljudi, slabi i grješni, kao i oni kojima su poslani. No, oni znaju da unatoč svojoj grješnosti nisu sami i da Bog s njima računa. Pavao to lijepo izriče kad kaže da je „milost Božja sa mnom“ zaslužna za sve što je učinio. Tako lijepo je to izrekao kardinal Newman u ovoj molitvi:

„O, Bože, ti si me stvorio za posve određenu misiju, povjerio si mi zadatak koji nisi dao nikome drugome... Na neki način i ja sam potreban tvojim božanskim planovima... Ako padam, ti možeš izabrati nekoga drugoga, to znam, kao što si mogao iz kamenja podići nove

sinove Abrahamu; ali to ništa ne smeta da bih imao dijela u tvom djelu, Bože moj, da budem jedna karika u lancu, jedan vez jedinstva među ljudima... Daj da budem poslušan tvojim zapovijedima i da ti služim u svojem zvanju, da činim dobro i da postanem anđeo mira i svjedok za istinu, ostajući na mjestu koje si mi ti, Gospodine, naznačio.“

Ovo bi trebala biti svakodnevna molitva svakog kršćanina. Mi, kršćani, pozvani smo biti Božji svjedoci u svijetu koji Bogu nije sklon. Naravno, nije sklon ni njegovim prorocima. No, prorok ne uzmiče jer je svjestan veličine svojega poziva. Svjestan je veličine onoga koji ga šalje... /nedjelja.ba/

U SPOMEN NAŠIM UBIJENIMA, STRADALIM I NESTALIM

U povodu 74-te obljetnice stradanja hercegovačkih franjevaca i tisuća drugih katoličkog puka ovih prostora Provincijal fra Miljenko Šteko je na misi 7.2. na Širokom Brijegu u propovijedi istakao: ... »Tu nepreglednu kolonu svjedoka, u Drugome svjetskom ratu i poraću, ovoga ozemlja uprisutniše – svojom krvlju natopljenim haljinama – i naša braća. Jedan fratar, pa dva, pa dvanaest, pa tri, pa sedam, i tako do broja 66 ubijenih. Mi poznamo neka mjesta stradanja, o drugima još uvijek nagađamo. Poznati su nam neki iskazi, poznamo i neke sudionike, ali nipošto sve. Kad god pokušamo prodrijeti do potpune istine, ustanovljujemo da nam netko ili nešto u čudnovatu križištu iznova izmiče. Šezdeset i šest braće, na čelu s provincijalom fra Leom, slične sudbine sa smrću pred očima, sudbine povezane i odvojene poznatim i nepoznatim vremenom i mjestom. A uvijek i svugdje na njihovim stratištima prisutnost zločina gotovo opipljiva.

U ovo predvečerje ovdje smo s osjećajima zahvalnosti za vjeru i žrtvu naše pobijene subraće, ali i za svu ostalu braću i sestre koji su kao kršteni svjedočili Kristov križ i tako svoje trpljenje ucijepili i u naše postojanje.

Tragamo, preko Vicepostulature, za dokazima u istini i nosimo njihov spomen u realitetu događaja – daleko od svih mitologija. Kao vjernici sabrali smo se na slavljenje euharistije, koja je “vrhunac kojemu teži djelovanje Crkve” i izvor iz kojega dolazi naša vjernička snaga. Došli smo kako bismo i ovaj put svome Gospodinu kazali u euharistijskoj molitvi: “Zahvaljujemo ti što si nas pozvao da stojimo pred tobom i tebi služimo!” – kao što ti služahu i braća naša ubijena. Služahu, nalik onome što izvješćuju Djela apostolska: “Svaki su dan postojano – kao po dogovoru – bili u hramu, i po kućama lomili kruh” (Dj 2, 46). A onda su u strašnom mučenju i rastanku uviđali da je nekima zbog njih i njihova služenja bila tijesna ova dolina suza... pa su ih na silu uklonili!«

Veliki ruski književnik Aleksandar Solženjicin kaže kako čistka u njegovoj domovini nije bila nasumična, nego je bila usmjerena na ljude s istaknutim moralnim i duhovnim karakteristikama. Komunistička čistka ni u Hercegovini nije bila nasumična, nego usmjerena na fratre, svećenike i druge hrvatske velikane duha jer se tako željelo ubiti duh jednoga naroda, vjeru i Crkvu.

Koliki su razmjeri stradanja Katoličke Crkve u BiH najbolje se može vidjeti u podacima koje je predočio vojni biskup mons. Tomo Vuksić. Prema tim podacima za vrijeme II. svjetskog rata i neposredno nakon njega, kao izravna ili neizravna žrtva ratnih događanja i poratnih komunističkih progona, od '41. do '52., smrtno je stradalo 160 katoličkih svećenika, inkardiniranih u jednu od biskupija ili redovničkih zajednica u BiH. Kad se gubici svih pojedinih zajednica usporede s ukupnim brojem članova, koje su te iste zajednice bez ovih gubitaka mogle imati 1945., onda je Banjalučka biskupija izgubila čak 41,93% svojih svećenika, Mostarsko-trebinjska 40%, hercegovački franjevci 36,77%, bosanski franjevci 24,47%, Vrhbosanska nadbiskupija 21,95% i trapisti 5%.

Pokojnici koje smo ispratili od Nove godine

do zaključenja ovoga Listića:

- Ante Marić, 1937., pokopan u Gorancima/Raičevo;
- Franjo Zrinski, 1937., pokopan u Šoinovcu;
- Jure Čuže, 1930., ispraćen za Biograds;
- Marko Marić Bobić, 1952., pokopan u Cimu kod sv. Ante;
- Ivan Drežnjak Čačak, 1940., pokopan u Cimu kod sv. Ante;
- Danica Vidačak, 1933., ispraćena za Krivodol/Kruševo;
- Iva Lasta, 1924., pokopana u Cimu na Gorici;
- Manda Zovko, 1937., pokopana u Cimu na Gorici;
- Ante Alilović, 1932., pokopan u Smrčenjima;

Pokoj vječni daruj im
Gospodine.
Počivali u miru Božjem.
Ožalošćenima iskrena sućut.
*(Pokojnici su upisani u Maticu
umrlih našeg Franjevačkog
zajedništva)*

OBAVIJESTI – NEKA BUDE BJELODANO

⇒ **BLAGOSLOV KUĆA** je po tradiciji započeo dan po Vodokršću i dovršen 7.veljače. Svima koji su fratra čekali došlo se, onima koji su eventualno fratra čekali a mimoiđeni su, fratar će na poziv doći po dogovoru. Ovom prilikom najljepša hvala svima koji su fratra raširenih ruku dočekali, iskreno primili i ispratili te od Boga i od srca veliko hvala. Bila je to opetovana potvrda kršćanskog bratskog zajedništva i vjernosti Bogu i franjevcima. Neka na sve siđe snaga Duha i Božjega blagoslova.

⇒ **SVJETSKI DAN BOLESNIKA** - Dan Gospe Lurdske proslavlja se u Vrelu Radobolje u ponedjeljak 11.2. u 17.00 sati. Budući da je ondje kip Gospe Lurdske i tamošnja mala crkva, kapelica, posvećena Gospi svake godine ondje služimo misu za sve bolesne i nemoćne i sve koji takvima dobro čine, tako će, ako Bog da, biti i u ponedjeljak u 17.00 sati. Svima dobrodošlica.

⇒ **PRIPRAVA ZA PRVU PRIČEST** je četvrtkom od 18.00 sati. Podsjećamo kako će Prva pričest u našem centru ove godine biti upriličena 5. svibnja.

⇒ **ZDRAVSTVENO OSVJEŠĆIVANJE**. U sklopu projekta **OSNAŽIVANJE ZDRAVLJA ŽENA** održat će se u našem centru sv. Ante u Cimu edukativno predavanje na temu **RANO PREPOZNAVANJE ZNAKOVA BOLESTI /karcinom dojke i jajnika/**. Predavanje će biti u utorak iza večernje mise, tj. u 17.30 sati. Lijepo molimo sve koji do svoga zdravlja držite, bez obzira na godine, da se odazovete i dođete u naznačeni termin na predavanje koje će animirati stručne osobe i svima vam biti na raspolaganju i pomoć u nejasnoćama.

Izdavač: **FRAMOST – MISIJA POVEZNICA BAŠTINE LJUDI I PROSTORA /interno/
UI. Treće Cimske bojne b.b., (Dom sv. Ante – Cim); 88000 Mostar; BiH;
Tel/Fax: 00387 36 341 941 / E-mail: framost.misija@gmail.com / www.framost.com
ID br. 4227940780003, HNŽ / Žiro račun kod UniCredit bank: 3381302247640454
Poslužitelj Franjevačkog zajedništva je fra Luka Marić, mob.: 063-311-240;
E-mail: lukamaric954@gmail.com ili maric.luka@telemach.ba;**